

İki bin on üç yılının ilk sayısını sizlerle buluşturmakta oldukça geciktirmiş olsak da hepimiz için eşitlikçi, demokratik, barışçı bir toplumsal yaşantıda sağlıklı ve mutlu bir yıl diliyoruz. Ancak! Dergi ekibimiz-emekçileri için 2013 yılı, yüreğimizde kolay kolay soğutamayacağımız, aklımızdan hiçbir zaman çıkartamayacağımız onulmaz bir acıyla başladı. Yalnızca bizlerin değil, TTB'nin, Etkin Demokratik Hekim Hareketi'nin, SES'in, sağlıkçı öğrencilerin... ağabeyi, Ata Soyer aramızdan ayrıldı. Bu satırları kaleme almak dahi çok zorumuza gidiyor. Biliyoruz, sizlerde bu ayrılığın tanıklarısınız. Ancak ifade etmek kolay değil. Ardından yazıyor olmak da oldukça ağır. Müsaadenizle sizlerin de bildiklerini daha fazla yazmadan planımızı paylaşalım. Bu yıl içerisindeki bir sayımızda, yetmişli yıllardaki tıp fakültesi öğrenciliğinden, ayrılığına kadar ki Ata Soyer'i, yaşadığı dönemlerle de ilişkilendiren geniş kapsamlı bir çalışmayı hazırlamaya başladık. Ona yakışır olduğunda sizlerle paylaşacağız.

Bölgemiz, mevsimlerden bağımsız olarak sıcak mı sıcak, alevler içinde. Orta Doğu, enerji tekellerinin yönlendirdiği emperyalist devletler eliyle bir kez daha düzenlenmek amacıyla yoğun çatışmaların ve terörist saldırıların yaşandığı savaş ortamına dönüştürüldü. Irak'dan sonra Suriye'nin de istikrarının bozulması, üstü kapalı ya da açık bir biçimde parçalanması için düğmeye basıldı. Senaryo uygulamaya kondu. Bir tarafta ABD ve İngiltere başta olmak üzere NATO ülkeleri, diğer tarafta Rusya ve Çin kendilerinden kilometrelerce uzaktaki Suriye ve Suriye halkları üzerinden pazarlık yürütüyorlar. Dünya tarihinde günümüze ulaşmış, halklar ve inançlar mozaiğinin önemli örneklerinden bir tanesi olan Suriye'de görünüşe göre Sünniler ayaklandı (rıldı). Dünyanın dört bir yanından getirilen mezhep kardeşi çatışmacıların da yardımıyla iç savaş başlattılar. Bu arada toz duman ortamında "bize de bir şeyler düşer mi?" kaygısıyla Türkiye de hızla devreye girdi. Başlangıçta Suriye'den kaçan göçmenlere "yalnızca insani değerlerin gereği" olarak kucak açıldı. Göçmen kampları kuruldu. Mayıs 2013 tarihi itibarıyla, resmi rakamlara göre 316772'si kamplarda olmak üzere 347457 Suriyeli Türkiye'de barınıyor. Bununla birlikte, kısa bir süre sonra şapka düştü, kel göründü. Suriyeli isyancılara bu kamplarda askeri eğitim verildiği, silahlandırıldığı, gece ülkelerine geçip savaştıkları, gündüzleri kamplarda dinlendikleri, sınırın sıfır noktasında kendilerine silahlar teslim edildiği ile ilgili bilgileri çoğunlukla yabancı basın organları aracılığıyla öğrendik.

Ağustos 2012'de Gaziantep'te polis karakolunun hemen yakınında, Şubat 2013'de Hatay'ın Reyhanlı ilçesinin Suriye sınır kapısı Çilvegözü'nde ve Mayıs 2013 Reyhanlı şehir merkezinde araç içine yerleştirilmiş bombalar patlatıldı. Her defasında sayıları artan sayıda masum insanlar öldürüldü, ailelerinin yüreğine ateşler düştü. Her seferinde de Başbakan ve İçişleri Bakanı olayın sorumlusu olarak Suriye Devlet Başkanı Esad'ı işaret ettiler. Ancak bugüne kadar hiçbiri ispatlanamadı. Buna karşın, Başbakan Erdoğan ve Dışişleri Davutoğlu söz konusu olayları da gerekçe göstererek ABD başta olmak üzere emperyalistleri Suriye'ye bir an önce doğrudan askeri müdahale için ikna etmeye çalışıyor. Orta Doğu'nun yeniden biçimlendirilmesi sürecinde "taşeron" olmanın ötesinde rol talep ediyorlar. Aman kalsın. Bölgemizde yeni bir savaş başlatılmasın.

Bu gelişmelerle birlikte, Hükümet ile Abdullah Öcalan'ın Kürt sorununun siyasi çözümü için görüşmeler yaptığını, Ocak 2013'de BDP'li milletvekillerinin İmralı'ya görüşmeye götürülmeleriyle öğrendik. Ardından 2013 Newroz'unda Abdullah Öcalan'ın siyasi çözüm için taraflara yaptığı çağrı metni devlet tarafından Diyarbakır'da miting alanına ulaştırıldı. Bu günlerde çatışmasızlık ortamı hakim. Aylardır insanlarımız pisi pisine ölmüyorlar. Gerillalar silahlarıyla birlikte Kuzey Irak'a doğru, çözüm için niyetlerinin bir göstergesi olarak, çekiliyor. Bundan sonraki aşamada hükümetin yasal düzenlemelerle ülkenin demokratikleşmesi için adımlar atması gereken dönem olarak biliniyor. Umudumuz müzakerelerin önceki yıllarda yedi kez olduğu gibi kesilmemesi. Toplumsal barış sağlanana kadar devam edebilmesi. Bunun için Türkiye toplumsal muhalefetine büyük bir görev düşüyor. Süreçte aktif olarak barışın yanında olmak. Dergimizin Mart-Nisan

2011 sayısının bu sayfalarında SAVAŞ'ın bir HALK SAĞLIĞI SORUNU olduğunu, bedeli de her ne olursa olsun BARIŞ'ın, sağlıklı toplum için bir zorunluluk taşıdığını gerekçeleriyle ortaya koymuştuk. Hiç değilse çocuklarımız için unutmamalıyız.

Sağlık alanında, 2013 yılının ilk ayına, aşıyla korunulabilir hastalıklar arasındaki kızamık salgınının varlığını, bütün ört bas etme çabalarına karşın öğrenerek girdik. Esasen dünya genelinde kökünün kazınabilmesi için yoğun çaba harcanmakta olan kızamık, Türkiye'de üç yıldır salgın halinde. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) verilerine göre ülkemizde 2007 yılında üç, 2008-2009 yıllarında dört, 2010 yılında yedi, 2011 yılında bir önceki yılın yaklaşık 16 katı daha fazla sayıda 111, 2012 yılının ilk 10 ayında ise 56 kızamık hastası saptandı. Artış devam ediyor. Türkiye Halk Sağlığı Kurumu (THSK) tarafından, Halk Sağlığı Uzmanları Derneği (HASUDER)'nin yazılı talebi üzerine paylaşılan bilgiye göre, 2012 yılı toplam hasta sayısı 349, önceki yıldan üç kat daha fazla sayıda. Başka bir ifadeyle, 2012'nin yalnızca son iki (Kasım ve Aralık) ayında 293 kızamık hastası saptanmış. THSK aynı yazısında, 2013 yılının ilk 42 günü içerisinde toplam 656 kızamık hastasının saptandığı da bildiriliyor. Oysa TBMM Bütçe görüşmelerinde Sağlık Bakanı Recep Akdağ kızamık hastalığının ülkemizde artık görülmediğini beyan etmişti. Bu açıklamadan kısa süre sonra saklanamayacak hale gelen kızamık salgını gerekçesiyle mi bilinmez, Ocak 2013'deki kabine değişikliğinde, 2002 yılından beri değişmeyen Sağlık Bakanı'nın yerine eskinin hastane patronlarından Dr. Mehmet Müezzinoğlu atandı. Tek nedenin yukarıda sözünü ettiğimiz konu olmadığı muhakkak.

Yeni Bakan, en azından yaşadıkları üzerinden de olsa özel hastaneler konusunda oldukça bilgili, deneyimli. Sağlıkta Dönüşüm Programıyla (SDP) birlikte hizmet sunumunda ana alan haline getirilmek istenen özel hastanelerle ilgili yeni düzenlemeler hızla uygulamaya konmaya başlandı bile. Özel hizmet farkının %100'e çıkartılmasını sağladı. Öncelikli hedef, sağlık alanına yatırım yapmış olan patronların sorunlarının en kısa sürede çözülmesi, kârlarının artırılması ve alanın yatırım için daha da cazip hale getirilmesi. Uluslararası hastane zincirlerinin iştahını kabartmakta üzerine yok.

SDP ile birlikte, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), sigortalıların sağlık harcamalarını karşılmasının yanı sıra, "sağlık piyasasını" düzenleyen bir kurum haline getirildi. Kamu sosyal güvenlik kurumları, tedavi hizmetleri için 2002 yılında yaptığı harcamaların %64'ünü Sağlık Bakanlığı, %22'sini üniversite ve %14'ünü özel hastanelere ödeme olarak yapmıştı. Bugün itibarıyla yayımlanmış en son veri olan 2009 yılı bilgilerine göre, SGK'nin tedavi hizmeti satın almada tercihinin ciddi boyutlarda değiştirmiş olduğunu görüyoruz. İki bin dokuz yılında tedavi hizmetleri için yapmış olduğu harcamaların %52'sini Sağlık Bakanlığı, %17'sini üniversite ve %31'ini özel hastanelere ödemiş. Yedi yıl sonunda özel hastanelere yapılan tedavi hizmeti ödemelerinin payı %220 artarken, Sağlık Bakanlığı ve üniversite hastanelerine yapılan tedavi hizmeti ödemelerinin payı ise ciddi bir biçimde azaltılmıştır. Kısaca kamu, sağlık hizmetini kamudan değil özelden satın almayı seviyor.

Bütün bunlar hastane patronlarına yetmiyor. Eskinin hastane patronlarından Sağlık Bakanı Dr. Mehmet Müezzinoğlu yurtdışından hasta toplamak için kolları sıvadı. Akla ilk gelen soru şu; hasta gönderen ülkelerin sağlık sigorta şirketleri neden başka bir ülkeyi tercih eder? Şirket olduğuna göre öncelik de işin doğası gereği kâr olacaktır. Demek ki daha ucuza satın alıyorlar. O zaman ikinci soru; nasıl oluyor da Türkiye'deki özel hastaneler hizmeti o ülkelerin hastanelerinden daha ucuza satabiliyor? Hizmetin niteliği kötü olsa sorun yaşanır, hastalar gelmez. Demek ki maliyeti daha düşük. O zaman üçüncü soru; Türkiye'deki özel hastane patronları benzer nitelikteki sağlık hizmetini daha düşük maliyetle nasıl üretebiliyor? Maliyeti düşüren en önemli kalem sağlık emekçilerinin ücreti. Düşük ücret, fazla çalıştırma, yoğun çalıştırma özetle sömürü oranının yüksek olması. Sağlık Bakanı'nın yurtdışı programlarını izlediğimizde, kendisinin çok iyi bildiğinden şüphe duymadığımız özel hastane patronlarının kârlarına kâr katacak olduğu. Bununla birlikte, hemşireler, hekimler, teknisyenler vb. ne olacak? Yanıtlayalım. Sağlık hizmetlerini üretenlerin, sağlık emekçilerinin çalışma koşulları daha da bozulacak, köleleşecek. On yıldır yaşadıklarımız da gördüklerimiz de değişmiyor. Başbakan da Sağlık Bakanları da patronları tercih ediyor. Umudumuz yalnızca kendi ellerimizde, örgütlülüğümüzde.

Dergimizin mütevazı emekçisi Gamze Uğurluer, 2013 yılından itibaren bizlerle birlikte olamayacak. Katkıları için bir defa daha teşekkür ederiz.

Bu sayımızda, Yavuz Üçkuyu ve Alpay Azap arkadaşlarımız tarafından hazırlanmış olan, "Bilim ve Bilimsel Araştırmalar" dosyamızı sizlerle paylaşıyoruz. Dosya yazılarının yanı sıra, İsmail Erdem Erkoyun, Kayıhan Pala ve Kansu Yıldırım arkadaşlarımız da yazılarıyla bizlere sesleniyor.

Gelecek sayıda yeniden buluşmak isteğimizle, dostluğumuzu iletiyoruz...